

Тези виступу заступника начальника управління з питань виявлення та опрацювання податкових ризиків Головного управління ДПС у Чернігівській області Валентини Лось на засіданні Громадської ради при Головному управлінні ДПС у Чернігівській області 07.12.2023

Основним документом який регламентує механізм проведення моніторингу податкових накладних/розрахунків коригування є постанова кабінету Міністрів України від 11.12.2019 року №1165 «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних». Зазначена постанова почала діяти з 01.02.2020 року (попередня постанова від 21.02.2018 №117)

Даною постановою визначено механізм зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі - Реєстр), подання та розгляд таблиць даних платників податків, встановлення відповідності/невідповідності платника критеріям ризиковості платника податку, організаційні та процедурні засади діяльності комісій з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Реєстрі.

Основним механізмом даного Порядку є автоматизований моніторинг відповідності податкових накладних/розрахунків коригування критеріям оцінки ступеня ризиків (тобто без будь-якого ручного втручання).

Підтвердженням цього також є вимоги підпункту 14.1.60 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України, яким визначено, що ведення Єдиного реєстру податкових накладних (реєстру відомостей щодо податкових накладних та розрахунків коригування) здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, а отже внесення будь-яких змін до нього здійснюється лише на рівні Державної податкової служби України, як центрального органу виконавчої влади та постановою КМУ від 29.12.2010 р. N 1246 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних». Зокрема, пунктом 12 даної постанови визначено, що після надходження податкової накладної та/або розрахунку коригування до ДПС в автоматизованому режимі здійснюється їх розшифрування та проводяться перевірки:...

факту реєстрації / зупинення реєстрації / відмови в реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування з такими ж реквізитами;

наявності підстав для зупинення реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування.

Пунктом 13 даної постанови передбачено, що за результатами перевірок, визначених пунктом 12 цього Порядку, формується квитанція про прийняття або неприйняття, або зупинення реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування (далі - квитанція).

Пункт 17 - у разі зупинення реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування формується квитанція про зупинення реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування. Така квитанція одночасно надсилається постачальнику (продавцю) та отримувачу (покупцю) - платнику податку.

Протягом 2023 року Порядок №1165 зазнав суттєвих змін.

Зокрема, **постановою №1425 від 23.12.2022 року**, яка набрала чинності з 11.01.2023 було визначено:

- що у разі прийняття комісією регіонального рівня рішення про врахування таблиці даних платника податку відповідно до пункту 16 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних у день набрання чинності цією постановою здійснюється автоматична реєстрація податкових накладних / розрахунків коригування, реєстрація яких зупинена відповідно до пункту 1 додатка 3 до зазначеного Порядку у період з 14 жовтня 2022 р. до дня набрання чинності цією постановою, якщо одночасно виконуються такі умови:

у таких податкових накладних / розрахунках коригування зазначені операції виключно з кодами товарів згідно з УКТЗЕД та/або кодами послуг згідно з Державним класифікатором продукції та послуг, що відображені у таблицях даних платника податку, врахованих контролюючими органами;

щодо таких податкових накладних / розрахунків коригування платника податку комісією регіонального рівня не прийнято рішення про реєстрацію/відмову в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних відповідно до наказу Міністерства фінансів від 12 грудня 2019 р. N 520 "Про затвердження Порядку прийняття рішень про реєстрацію/відмову в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних" або комісією центрального рівня не прийнято рішення про задоволення/залишення скарги без задоволення на рішення комісії регіонального рівня про відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в зазначеному Реєстрі;

наявна сума податку, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, обчислена відповідно до пункту 200¹.3 статті 200¹ Податкового кодексу України.

постановою №574 від 02.06.2023 року, яка набрала чинності з 08.07.2023 передбачено:

у разі виключення платника податку з реєстру ризикових платників та наявності у нього ПН, які зупинилися через відповідність критеріям ризиковості, такі ПН підлягали автоматичній реєстрації;

підставою для розгляду питання відповідності платника податку критеріям ризиковості може бути ПН з датою реєстрації в ЄРПН в межах 180 календарних днів.

порядок оскарження рішень комісії регіонального рівня в адміністративному порядку доповнено оскарженням рішень про неврахування таблиць, відповідності критеріям ризиковості;

автоматична реєстрація ПН/РК в разі прийняття таблиці даних платника податку за відповідними кодами УКТЗЕД/ДКПП.

І останні на сьогодні прийняті **постановою КМУ від 07.11.2023 №1154** зміни до Порядку зупинки ПН та РК, які наберуть чинності з 9 грудня 2023 року. Вчергове оновлено критерії позитивної податкової історії та додано ще деякі зміни в правилах розрахунку критеріїв блокування ПН

Змінено:

одну з ознак безумовної реєстрації ПН/РК в Єдиному реєстрі податкових накладних (збільшено суму сплати ПДВ з 1 млн гривень до 10 млн гривень). При цьому ознаку безумовної реєстрації у попередній редакції перенесено до показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку на додану вартість (далі – позитивна історія);

пункт 2 позитивної історії: показник буде спрацьовувати, якщо у платника протягом останніх 6 послідовних місяців 75% податкового кредиту від усього обсягу придбання сформовано не більше ніж щодо чотирьох УКТЗЕД та 75% податкових

зобов'язань від усього обсягу постачання – по одному УКТЗЕД. При цьому «загальне навантаження» (показник D) має перевищувати 5%;

пункт 5 позитивної історії: розрахунок показника щодо сплати ЄСВ із заробітної плати працівників змінено на сплату ПДФО. Показник буде спрацьовувати, якщо середньомісячна сума ПДФО за останні 12 місяців більша від суми ПДФО, розрахованої з подвійної мінімальної заробітної плати та середньомісячна чисельність у такому періоді не менше 5 осіб.

Додано нові показники позитивної історії:

пункт 8 – за яким одночасно повинні бути виконані умови щодо усіх зупинених ПН/РК подані Пояснення; щодо усіх Пояснень, стосовно яких настав граничний строк розгляду, прийняті позитивні рішення на користь платника;

у поточних ПН/РК зазначені УКТЗЕД, щодо яких були прийняті позитивні рішення;

відсутнє значне збільшення місячного обсягу ПДВ порівняно з попереднім роком щодо УКТЗЕД, стосовно якого були прийняті позитивні рішення (у поточному періоді сума ПДВ у зареєстрованих ПН/РК не перевищує у 1,4 раза найбільшу місячну суму ПДВ за останній рік);

щомісячний обсяг операцій за останні 6 звітних періодів перевищує 500 тис. грн;

пункт 9 – спрацьовує, якщо за 36 місяців до подання ПН/РК для реєстрації виконуються умови:

відсутня заборгованість зі сплати податків і зборів;

своєчасно подана звітність;

своєчасно зареєстровані ПН/РК;

середньомісячний обсяг операцій за останні 6 звітних періодів перевищує 500 тис. грн;

у поточному місяці «навантаження» (показник D) більше 5 % та відсутнє значне збільшення місячного обсягу ПДВ порівняно з попереднім роком (не більше ніж у 1,4 раза).